

สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 9 ธันวาคม 2568

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง แนวทางในการกำกับการดำเนินโครงการตามมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดต่อไป ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

หลักเกณฑ์และแนวทางการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เพื่อให้การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ ความคุ้มค่า ภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ของการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นการดำเนินการที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย และอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายนั้น และ
- 2) เป็นการดำเนินการที่เป็นไปเพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม และ
- 3) เป็นการดำเนินการที่ไม่สามารถบริหารจัดการงบประมาณตามปกติ รวมถึงไม่สามารถบริหารจัดการงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นได้ และ
- 4) เป็นการดำเนินการที่ไม่ได้มีลักษณะเป็นการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐให้เงินอุดหนุน ช่วยเหลือ ชดเชย หรือประกันราคาสินค้าเกษตรโดยตรงแก่เกษตรกรตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 หรือเป็นการดำเนินการในลักษณะเดียวกันสำหรับสินค้าหรือกิจกรรมใด ๆ ให้กับผู้ประกอบการ หรือประชาชนโดยตรง

2. ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำเพื่อขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการหรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

การขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดทำรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) เหตุผลความจำเป็นในการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

2) วัตถุประสงค์ของการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

3) คำชี้แจงถึงความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของการดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 ที่สามารถกระทำได้ตามข้อ 1. ได้แก่

(1) เป็นการดำเนินการที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย และอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายนั้น

(2) เป็นการดำเนินการที่เป็นไปเพื่อฟื้นฟูหรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

(3) เป็นการดำเนินการที่ไม่สามารถขอรับจัดสรรงบประมาณตามปกติ รวมถึงไม่สามารถขอรับจัดสรรงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นได้

(4) เป็นการดำเนินการที่ไม่ได้มีลักษณะเป็นการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐให้เงินอุดหนุน ช่วยเหลือ ชดเชย หรือประกันราคาสินค้าเกษตรโดยตรงแก่เกษตรกรตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2566 หรือเป็นการดำเนินการในลักษณะเดียวกันสำหรับสินค้าหรือกิจกรรมใดๆ ให้กับผู้ประกอบการ หรือประชาชนโดยตรง

4) แผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

5) หน่วยงานที่ขอรับจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยค่าใช้จ่าย หรือการสูญเสียรายได้ที่เกิดขึ้น

6) ภาระทางการคลังของรัฐที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคตจากการดำเนินโครงการ รวมถึงผลการวิเคราะห์ประโยชน์และความคุ้มค่าจากการดำเนินโครงการ

7) ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายการดำเนินโครงการ

8) แนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจาก

9) อื่น ๆ (ถ้ามี)

3. ขั้นตอนการเสนอขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ

ในการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ หน่วยงานเจ้าของโครงการจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) หน่วยงานเจ้าของโครงการเสนอเรื่องให้รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแล แล้วแต่กรณี พิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดทำหนังสือส่งข้อมูล ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำเพื่อขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ ตามข้อ 2 มายังกระทรวงการคลัง

2) กระทรวงการคลังจะพิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ และเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ

3) เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว กระทรวงการคลังจะมีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการนำเรื่องเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี โดยเสนอผ่านรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแล แล้วแต่กรณี

ประโยชน์และผลกระทบ

หลักเกณฑ์และแนวทางการขออนุมัติดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามมาตรา 28 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ ความคุ้มค่า ภาระการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่รัฐ รวมถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างรอบคอบ ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

2. เรื่อง รายงานการประเมินผลการดำเนินและความคุ้มค่าในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และรายงานการสำรวจความพึงพอใจในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการจากผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและผู้ได้รับบริการทางสังคมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบรายงานการสำรวจความพึงพอใจในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการจากผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและผู้ได้รับบริการทางสังคม (รายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และรายงานการประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดพระราชรัฐสวัสดิการ (รายงานการประเมินผลฯ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามที่คณะกรรมการพระราชรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) เสนอ

สาระสำคัญ

คณะกรรมการฯ ในคราวการประชุมครั้งที่ 2/2568 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2568 [รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์) ในขณะนั้นเป็นประธาน] ได้มีมติเห็นชอบรายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และรายงานการประเมินผลฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พร้อมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ นำเสนอรายงานการประเมินผลฯ และรายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ ดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. รายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

(1) ผลสำรวจความพึงพอใจของผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรฯ) พบว่า **กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ ในสวัสดิการที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 77.7** (ระดับพอใจมากร้อยละ 38.1 และพอใจร้อยละ 39.6) เนื่องจากสามารถบรรเทาภาระ ค่าใช้จ่ายได้จริง ส่วนผลสำรวจความพึงพอใจของผู้มีบัตรฯ ต่อสวัสดิการรูปแบบต่าง ๆ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจกับสวัสดิการแห่งรัฐทุกรายการในระดับพึงพอใจมาก โดย 3 อันดับแรก ได้แก่ มาตรการบรรเทาค่าน้ำประปา มาตรการบรรเทาค่าไฟฟ้า และค่าซื้อสินค้าร้านธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น (ร้านธงฟ้าฯ) ตามลำดับ ในขณะที่สวัสดิการค่ารถโดยสารสาธารณะเป็นสวัสดิการที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย เนื่องจากไม่สามารถใช้สิทธิสวัสดิการค่ารถโดยสารสาธารณะได้อย่างครอบคลุม โดยเสนอให้ลดวงเงินค่ารถโดยสารดังกล่าวเพื่อนำไปเพิ่มเติมวงเงินค่าซื้อสินค้าร้านธงฟ้าฯ และค่าดำรงชีพด้านอื่น ๆ

(2) ผลสำรวจการได้ใช้ประโยชน์จากสวัสดิการรูปแบบต่าง ๆ พบว่า สวัสดิการที่มีการใช้ประโยชน์มากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าร้านธงฟ้าฯ ค่ารถโดยสารสาธารณะ และมาตรการบรรเทาค่าน้ำประปา ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายเพื่อดำรงชีพจากสวัสดิการรูปแบบต่าง ๆ ของผู้มีบัตรฯ 3 อันดับแรก ได้แก่ มาตรการน้ำประปา มาตรการบรรเทาค่าไฟฟ้า และค่าซื้อสินค้าร้านธงฟ้าฯ

(3) ผลสำรวจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้มีบัตรฯ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ผ่านทางโทรทัศน์และวิทยุ (ร้อยละ 30.7) ผ่านเว็บไซต์และโซเชียลมีเดีย (ร้อยละ 23.2) และผ่านทางหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ (ร้อยละ 21.2) ตามลำดับ ทั้งนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารสองลำดับสุดท้ายคือ Infographic และแผ่นพับหรือโปสเตอร์หรือ X-frame ในสัดส่วนเท่ากัน (ร้อยละ 1)

(4) เมื่อเปรียบเทียบรายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 พบว่า ยังคงมีความพึงพอใจ ต่อสวัสดิการที่ได้รับในระดับ

พึงพอใจมาก โดยค่าเฉลี่ยคะแนนเพิ่มขึ้นจาก 3.91 คะแนน เป็น 4.08 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน) รวมถึงผู้มีบัตรฯ ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสวัสดิการ ที่ได้รับสามารถบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันได้ โดยเฉพาะสวัสดิการค่ารถโดยสารสาธารณะ

2. รายงานการประเมินผลฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

(1) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 มีผู้มีสิทธิตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (โครงการฯ) ปี 2565 ที่ยืนยันตัวตนเรียบร้อยแล้วจำนวนทั้งสิ้น 13.91 ล้านคน จากผู้ผ่านสิทธิทั้งหมดจำนวน 14.98 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.85 โดยผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการเป็นวงเงินสิทธิสูงสุดจำนวน 1,492 บาทต่อคนต่อเดือน

(2) ผลการดำเนินงานของกองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (กองทุนฯ) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีรายละเอียดผลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการแห่งรัฐตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2567 ดังนี้

ประเภทสวัสดิการ	วงเงินที่เบิกจ่าย (ล้านบาท)
สวัสดิการที่ให้เงินผ่านบัตรประจำตัวประชาชน	50,637.91
(2.1) วงเงินค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น จำนวน 300 บาทต่อคนต่อเดือน	47,770.17
(2.2) วงเงินส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม จำนวน 80 บาทต่อคนต่อ 3 เดือน	1,405.62
(2.3) วงเงินรวมค่าเดินทางผ่านระบบขนส่งสาธารณะ จำนวน 750 บาทต่อคนต่อเดือน	1,462.12
สวัสดิการที่จ่ายตรงให้ผู้บริการ	2,441.45
(2.4) มาตรการบรรเทาภาระค่าไฟฟ้า อุดหนุนค่าไฟฟ้า จำนวน 35 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน	2,159.72
(2.5) มาตรการบรรเทาภาระค่าน้ำประปา อุดหนุนค่าน้ำประปา จำนวน 100 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน	281.73
สวัสดิการที่ให้ผ่านระบบพร้อมเพย์ (บัตรประจำตัวประชาชน)	2,734.23
(2.6) มาตรการเงินเพิ่มเบี้ยความพิการ จำนวน 200 บาทต่อคนต่อเดือน	2,734.23
รวมทั้งสิ้น	55,813.59

(3) ในส่วนอัตราผู้ใช้สิทธิประชารัฐสวัสดิการ พบว่าค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมีผู้ใช้สิทธิสูงสุด (ร้อยละ 95.50) รองลงมาคือส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม (ร้อยละ 31.60) และในส่วนของมูลค่าวงเงินประชารัฐสวัสดิการพบว่า ส่วนลดค่าซื้อก๊าซหุงต้ม มีวงเงินการใช้สิทธิสูงสุด (ร้อยละ 99.97) รองลงมาคือค่าซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค (ร้อยละ 99.92) ทั้งนี้ สวัสดิการที่ยังคงมีวงเงินการใช้ประโยชน์ต่ำ เช่น ค่าโดยสารรถสาธารณะ (ร้อยละ 35.45) เนื่องจากประเภทรถโดยสารสาธารณะที่สามารถใช้สิทธิสวัสดิการมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับระบบขนส่งสาธารณะทั่วไป รวมถึงผู้ประกอบการรถโดยสารสาธารณะเอกชนที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ปี 2565 น้อย โดยเฉพาะเรือโดยสารสาธารณะที่ปัจจุบันยังไม่มีผู้ประกอบการเข้าร่วมสมัคร

(4) ด้านความคุ้มค่าของการจัดประชารัฐสวัสดิการ หากประเมินความคุ้มค่าตามหลักเศรษฐศาสตร์โดยการคำนวณผลประโยชน์จากการจัดประชารัฐสวัสดิการ ต่อระบบเศรษฐกิจเปรียบเทียบกับมูลค่าการใช้สิทธิของผู้มีสิทธิสวัสดิการแห่งรัฐพบว่าผลประโยชน์ที่ได้รับมากกว่าต้นทุนที่ใช้ในการจัดสวัสดิการประมาณ 20,618.7 ล้านบาท โดยงบประมาณที่รัฐใช้สำหรับจัดสวัสดิการนอกจากเป็นการลดค่าครองชีพและช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่จำเป็นให้แก่ผู้มีรายได้น้อยแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งยังเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากโดยตรงด้วย

3. การจัดทำรายงานการสำรวจความพึงพอใจฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ทำให้รัฐบาลทราบถึงความพึงพอใจของผู้มีบัตรฯ รวมทั้งทำให้ทราบความต้องการของผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการให้ภาครัฐพิจารณาช่วยเหลือให้เหมาะสมและตรงตามเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้รัฐบาลสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลการสำรวจดังกล่าวประกอบการพิจารณาในการดำเนินนโยบายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ในส่วนการจัดทำรายงานประเมินผลฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ทำให้รัฐบาลทราบถึงผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณผ่านการจัดสรรสวัสดิการ โดยใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณา กำหนดนโยบายในการช่วยเหลือและจัดสวัสดิการในการลดค่าครองชีพ และบรรเทาภาระ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของผู้มีรายได้น้อยได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน รวมถึงสามารถสะท้อนการใช้งบประมาณได้อย่างคุ้มค่า และได้ประสิทธิผลที่ชัดเจน

3. เรื่อง โครงการแก้ปัญหาหนี้เสียผ่านกลไกการซื้อหนี้รายย่อยของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (โครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้)

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบหลักการและแนวทางการดำเนินโครงการแก้ปัญหาหนี้เสียผ่านกลไกการซื้อหนี้รายย่อยของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Company: AMC) หรือ **โครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้** (โครงการฯ) ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ และมอบหมาย กค. โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันโครงการฯ ให้เห็นผลโดยเร็วและร่วมกันดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างเป็นรูปธรรม และยั่งยืนต่อไป

สาระสำคัญของเรื่อง

1. รัฐบาลได้มีนโยบายด้านเศรษฐกิจภายใต้ นโยบายเร่งด่วน “Quick Big Win” ภายใต้แนวคิด “กระตุ้นสั้น ได้ยาว กระจายตัว” และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้นำนโยบายดังกล่าวมา กำหนดเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 5 เสาหลัก เพื่อเร่งรัดการกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประกอบด้วย (1) กระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว (2) ลดภาระหนี้ประชาชน (3) เพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises/SMEs) (4) เพิ่มการออมภาคประชาชนและ (5) การสร้างอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

กค. ได้หารือร่วมกับ ธปท. และภาคสถาบันการเงินเพื่อขับเคลื่อนโครงการฯ ภายใต้เสาหลักที่ 2 ลดภาระหนี้ประชาชน มีเป้าหมายหลักคือการเร่งปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ที่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loans: NPLs) เพื่อผ่อนภาระให้กับลูกหนี้ ช่วยให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากสถานะดังกล่าวโดยเร็ว และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในอนาคต ควบคู่กับการลดแรงกดดันจากหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ที่อยู่กับสถาบันการเงิน

2. โครงการแก้ปัญหาหนี้เสียผ่านกลไกการซื้อหนี้รายย่อยของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (Asset Management Company: AMC) หรือ **โครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้** เป็นการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ประสบปัญหาในการชำระหนี้ โดยการรับซื้อหนี้เสียของลูกหนี้รายย่อยผ่านกลไกของบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) และกำหนดให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ช่วยเหลือลูกหนี้ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้แบบผ่อนปรนเพื่อลดภาระหนี้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 **หลักการ** ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่มีภาระหนี้ NPLs ให้สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ มีประวัติการชำระหนี้ที่ขึ้น และปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้น รวมทั้งมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้เร็วขึ้น โดยการให้ความช่วยเหลือในครั้งนี้เป็นโครงการเฉพาะกิจที่จะให้ความช่วยเหลือเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเท่านั้น รวมทั้งจะกำหนดแนวทางมุ่งใจให้ลูกหนี้กลับมาชำระหนี้และรักษาวินัยในการชำระหนี้ควบคู่ไปด้วย

2.2 คุณสมบัติลูกหนี้และประเภทสินเชื่อ

2.2.1 ลูกหนี้บุคคลธรรมดาที่มีสถานะ ณ วันที่ 30 กันยายน 2568 เป็นหนี้ที่มีการค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลาเกินกว่า 90 วันนับแต่วันครบกำหนดชำระ และมีภาระหนี้ NPLs รวมทุกประเภทสินเชื่อกับผู้ให้บริการทางการเงินทุกแห่งไม่เกิน 100,000 บาทต่อราย

2.2.2 ประเภทสินเชื่อที่รับซื้อ คือ สินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) สินเชื่อบัตรเครดิต เป็นต้น และสินเชื่อที่เคยมีหลักประกันมีการบังคับหลักประกันแล้วหรือไม่สามารถติดตามทรัพย์สินได้ และยังคงเหลือภาระหนี้คงค้างที่สามารถเรียกร้องได้ตามกฎหมายจากธนาคารพาณิชย์ บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs)

2.3 รูปแบบการให้ความช่วยเหลือและเงื่อนไขของโครงการฯ

2.3.1 กรณีลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

(1) ธนาคารพาณิชย์และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ขายและโอนหนี้ให้กับบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (SAM) หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมาย ตามราคากลางและวิธีการบริหารจัดการหนี้ ที่ตกลงร่วมกัน

(2) บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (SAM) หรือบริษัท บริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้หลังรับซื้อหนี้โดยการปรับโครงสร้างหนี้แบบผ่อนปรนเพื่อลดภาระหนี้ตามแนวทางที่ ธปท. กำหนด ประกอบด้วย 2 มาตรการ ได้แก่ (1) การจ่ายชำระหนี้บางส่วนเพื่อปิดบัญชีจบหนี้ และ (2) การผ่อนชำระหนี้ เป็นงวด ระยะเวลาสูงสุด 3 ปี สำหรับภาระดอกเบี้ยในระหว่างเข้าร่วมมาตรการจะถูกพักไว้ โดยหากลูกหนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขจะยกเว้นดอกเบี้ยทั้งจำนวน ทั้งนี้ การบริหารจัดการหนี้ภายหลังปีที่ 3 เป็นต้นไปจะพิจารณาให้สอดคล้องกับศักยภาพของลูกหนี้ต่อไป

2.3.2 กรณีลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)

(1) สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ขายและโอนหนี้ให้กับบริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด (Ari-AMC) หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมาย ตามราคากลางและวิธีการบริหารจัดการหนี้ที่ตกลงร่วมกัน

(2) บริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด (Ari-AMC) หรือบริษัท บริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้หลังรับซื้อหนี้โดยการปรับโครงสร้างหนี้แบบผ่อนปรนเพื่อลดภาระหนี้ตามแนวทางที่ ธปท. กำหนดเช่นเดียวกับ ข้อ 2.3.1 (2) เพื่อให้มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) สอดคล้องกับมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

2.3.3 กำหนดแนวทางมุ่งใจให้ลูกหนี้กลับมาชำระหนี้และรักษาวินัยในการชำระหนี้ควบคู่ไปด้วย โดยกำหนดแนวทางให้มีการรายงานประวัติการชำระหนี้ ของลูกหนี้ที่เข้าร่วมโครงการฯ แก่บริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (National Credit Bureau: NCB) เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาให้สินเชื่อเพิ่มเติมของสถาบันการเงินเพื่อให้ลูกหนี้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองหรือมีแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ ซึ่งไม่ใช่การขอสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ทั้งนี้ ในการพิจารณาให้สินเชื่อเพิ่มเติมดังกล่าว ให้สถาบันการเงินพิจารณารายได้ของลูกหนี้ โดยใช้รายได้ที่แสดงต่อกรมสรรพากรในการยื่นรายการภาษีเงินได้ และความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้เป็นสำคัญ

2.3.4 ทั้งนี้ ในกรณีที่ลูกหนี้รายเดียวกันมียอดสินเชื่ออยู่ทั้งในกรณีลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ และบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ตามข้อ 2.3.1 และกรณีลูกหนี้ของ SFIs ตามข้อ 2.3.2 ให้บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (SAM) หรือบริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด

(Ari-AMC) หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมาย บริหารจัดการหนี้แบบรวมศูนย์ตามแนวทางที่ ธปท. กำหนด นอกจากนี้ สำหรับภาระภาษีที่อาจจะเกิดขึ้นเพิ่มเติมจากการดำเนินการตามโครงการฯ ให้บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (SAM) หรือบริษัท บริหารสินทรัพย์อารีย์ จำกัด (Ari-AMC) หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ที่ได้รับมอบหมายหารือกับ กค. ต่อไป

3. การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) เพื่อให้การช่วยเหลือลูกหนี้ครอบคลุมกลุ่มลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ที่มีคุณสมบัติที่กำหนดอย่างครบถ้วน สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) จะมีมาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นมาตรการเฉพาะกิจของแต่ละธนาคาร เพื่อบริหารจัดการหนี้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของลูกหนี้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งเปราะบางมากกว่าลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ เช่น มาตรการปิดบัญชีลดเงินต้นยกเว้นดอกเบี้ยทั้งหมด มาตรการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ที่ผ่อนปรนมากกว่าเกณฑ์ปกติของธนาคาร การปิดบัญชีและตัดเป็นหนี้สูญสำหรับลูกหนี้ขาดศักยภาพ เป็นต้น โดยการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้อุปหนี้ที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) หดพ้นจากประวัติหนี้เสีย และมีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้เร็วขึ้น

เป้าหมายลูกหนี้ที่คาดว่าจะเข้าข่ายได้รับการช่วยเหลือ

ลูกหนี้ที่คาดว่าจะเข้าข่ายได้รับการช่วยเหลือจากโครงการฯ และการให้ความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) มีจำนวนประมาณ 2.36 ล้านบัญชี ภาระหนี้ประมาณ 62,400 ล้านบาท ดังนี้

ลูกหนี้	จำนวนบัญชีลูกหนี้และประมาณการภาระหนี้	
	การแก้ไขหนี้ตามโครงการปิดหนี้ไว ไปต่อได้ (ตามข้อ 2)	การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมของ SFIs เอง (ตามข้อ 3)
ลูกหนี้ธนาคารพาณิชย์	7.2 แสนบัญชี 16,600 ล้านบาท	-
ลูกหนี้บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์	8.5 แสนบัญชี 27,000 ล้านบาท	-
ลูกหนี้สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)	7.9 แสนบัญชี 18,800 ล้านบาท แบ่งเป็น	
	3.25 แสนบัญชี 9,600 ล้านบาท	4.65 แสนบัญชี 9,200 ล้านบาท (ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้เกษตรกร และเป็นลูกหนี้ตามนโยบายรัฐ)
รวม	2.36 ล้านบัญชี 62,400 ล้านบาท	

ทั้งนี้ ลูกหนี้รายย่อยของสถาบันการเงิน ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank) และเจ้าหนีกลุ่มอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากลูกหนี้ข้างต้น จะได้รับการพิจารณาช่วยเหลือในลักษณะเดียวกับโครงการฯ ในระยะถัดไป เพื่อให้การช่วยเหลือ ยึดแกนลูกหนี้เป็นศูนย์กลาง (Debtor Centric)

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

4.1 การยกระดับข้อมูลหนี้สินครัวเรือนที่จัดเก็บในระบบฐานข้อมูลเครดิตให้ครอบคลุมผู้ให้บริการทางการเงินทุกประเภท ซึ่งรวมถึงผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank) บริษัทบริหารสินทรัพย์ สหกรณ์ และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาพร้อมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลฐานข้อมูลภาระหนี้ในระบบ และข้อมูลทางเลือก (Alternative Data) เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีข้อมูลที่ครบถ้วน

4.2 การผลักดันให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตและการกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเสี่ยง (Risk-based Pricing) ของลูกหนี้ที่เหมาะสม โดยอาจนำอารีสกอร์ (Ari Score) ที่ กค. กำลังพัฒนาเป็นเครื่องมือทางเลือกหนึ่งในการคำนวณคะแนนเครดิตโดยบริษัท ข้อมูลเครดิตแห่งชาติ จำกัด (NCB) ร่วมมือกับ กค. ในการดำเนินการเรื่องดังกล่าว ภายใต้กรอบนโยบายที่ กค. กำหนดเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อของลูกหนี้ให้มีประสิทธิภาพและบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของทุกฝ่าย รวมทั้งดูแลความปลอดภัยของข้อมูลและระบบสารสนเทศตามมาตรฐานสากลและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถทราบและเข้าใจศักยภาพของลูกหนี้ระดับบุคคล ครุเรือน และ SMEs ซึ่งจะทำให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถออกแบบมาตรการที่จะเข้ามาช่วยเหลือลูกหนี้และแก้ไขปัญหาหนี้ครุเรือนได้อย่างเหมาะสม ตรงจุด และทันการณ์ต่อไป

4.3 การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการยกระดับรายได้ผ่านการส่งเสริมแรงงาน ทั้งการยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน การมีกระบวนการรับรองระดับฝีมือแรงงานรวมถึงการดูแลให้ SMEs ที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของธุรกิจขนาดใหญ่ (Supply Chain) ได้รับความเป็นธรรมในการค้ากับธุรกิจรายใหญ่ พร้อมทั้งผลักดันให้ธุรกิจรายใหญ่มีบทบาทในการดูแลคู่ค้า SMEs ให้สามารถปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันได้

5. คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจในคราวประชุมครั้งที่ 3/2568 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2568 ได้มีมติรับทราบแนวทางการดำเนินโครงการฯ ตามที่ กค. เสนอและให้ กค. นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบตามขั้นตอน รวมถึงมอบหมาย กค. โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดัน โครงการฯ ให้เห็นผลโดยเร็วและร่วมกันดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ครุเรือนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

4. เรื่อง โครงการเมืองคาร์บอนต่ำและการพัฒนาตลาดคาร์บอน

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการโครงการเมืองคาร์บอนต่ำและการพัฒนาตลาดคาร์บอน และอนุมัติให้กระทรวงการคลังค้าประกันเงินกู้ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) จากธนาคารโลก โดยให้ ธสน. ขออนุมัติการกู้เงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญและแสดงเจตจำนงในการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) โดยเข้าร่วมความตกลงปารีส (Paris Agreement) และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครั้งที่ 26 (COP26) โดยความตกลงปารีส (Paris Agreement) กำหนดให้ประเทศภาคีดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDC) ของแต่ละประเทศ นอกจากนี้ ในการประชุม COP26 ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายในการบรรลุความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) ดังนั้น การผลักดันบทบาทของประเทศไทยในตลาดคาร์บอนจึงเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตและจำหน่ายคาร์บอนเครดิตคุณภาพสูงจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กค. กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ธสน.และธนาคารโลกได้บูรณาการข้อมูลในการขับเคลื่อนกลไกการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตลาดคาร์บอนระหว่างประเทศและด้านการเงินคาร์บอน รวมทั้งสร้างกลไกการมีตรวมคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากลเป็นครั้งแรก เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายประเทศผ่านโครงการเมืองคาร์บอนต่ำและการพัฒนาตลาดคาร์บอน

โดยมี ธสน. เป็นหน่วยงานหลักในการกู้เงินจากธนาคารโลก ภายใต้กรอบวงเงิน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือคิดเป็นจำนวน 6,494 ล้านบาท โดยโครงการนี้จะเป็นโครงการต้นแบบที่ประเทศไทยสามารถนำเสนอความสำเร็จในการจัดตั้งตลาดคาร์บอนเครดิตของประเทศไทยในเวทีระดับนานาชาติ ในการประชุมประจำปีสภาผู้ว่าการกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก (IMF - World Bank Group Annual Meetings 2026) ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพในเดือนตุลาคม 2569 โดยจะเป็นตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศกลุ่มรายได้ปานกลางครั้งแรกของโลก และสามารถนำไปขยายผลการดำเนินงานให้กับประเทศอื่น ๆ ต่อไปได้

3. กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการเมืองคาร์บอนต่ำและการพัฒนาตลาดคาร์บอน และอนุมัติให้ กค. ค้ำประกันเงินกู้ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) วงเงิน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 6,494 ล้านบาท) จากธนาคารโลกเพื่อใช้ในการดำเนินโครงการดังกล่าว โดยโครงการฯ เป็นการให้ความช่วยเหลือด้านองค์ความรู้จากธนาคารโลกเป็นหลัก เพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดคาร์บอนในประเทศไทยครั้งแรก ซึ่งธนาคารโลกจะสนับสนุนเงินทุนในรูปแบบของเงินกู้ผ่าน ธสน. เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการด้วย และรัฐบาลไทย โดย กค. ต้องค้ำประกันเงินกู้อย่างเต็มที่เพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขการให้กู้กับภาครัฐของธนาคารโลกที่ต้องให้รัฐบาลเป็นผู้กู้หรือค้ำประกัน

โครงการเมืองคาร์บอนต่ำและการพัฒนาตลาดคาร์บอน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและพัฒนาแนวทางการใช้กลไกตลาดคาร์บอน และส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกและพัฒนาตลาดคาร์บอนของประเทศไทย โดยมีการดำเนินการที่สำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การจัดหาแหล่งเงินทุนและการลงทุนสำหรับดำเนินกิจกรรมด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยธนาคารโลกมุ่งหวังที่จะใช้ตลาดการเงิน สถาบันการเงินทั้งของรัฐและเอกชน และภาคเอกชนเป็นกลไกขับเคลื่อนหลัก ผ่านการนำร่องโดยธนาคารโลกให้เงินกู้แก่ ธสน. เพื่อนำไปปล่อยกู้ต่อให้แก่ภาคเอกชนซึ่งเป็นบริษัทจัดการด้านพลังงาน (Energy Service Company: ESCOs) และผู้รับเหมา (Engineering - Procurement - Construction : EPCs) เพื่อให้ภาคเอกชนดังกล่าวลงทุนเทคโนโลยีด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก [เช่น การติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) การปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงาน (Energy Efficiency) ผ่านการเปลี่ยนไฟถนนเป็น LED] ในพื้นที่ของหน่วยงานนำร่องภาครัฐ (ในระยะแรก ได้แก่ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกรุงเทพมหานคร) โดยไม่เป็นการงบประมาณด้านการลงทุนติดตั้งระบบของหน่วยงานของรัฐ เมื่อดำเนินการลงทุนและมีการประหยัดพลังงานเกิดขึ้นแล้ว หน่วยงานของรัฐจึงชำระค่าบริการซึ่งจะมีอัตราที่ต่ำกว่าค่าไฟฟ้าที่หน่วยงานต้องจ่ายก่อนการลงทุนประหยัดพลังงานดังกล่าว เพื่อที่ภาคเอกชนผู้ลงทุนจะได้นำไปชำระคืนเงินกู้ แก่ ธสน. ต่อไป ซึ่งนอกจากการประหยัดงบประมาณที่เกิดขึ้นแล้ว จะเกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งสามารถนำไปสร้างคาร์บอนเครดิตเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ของหน่วยงานของรัฐอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ หากการดำเนินการนำร่องประสบความสำเร็จ ธนาคารโลกมุ่งหวังว่าจะสามารถขยายการดำเนินการต้นแบบดังกล่าว โดยภาคธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการลงทุนประหยัดพลังงานผ่านการสนับสนุนภาคเอกชน ซึ่งเป็นบริษัทจัดการด้านพลังงาน (ESCOs) และผู้รับเหมา (EPCs) ซึ่งสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ผ่านสถาบันการเงิน โดยไม่เป็นการงบประมาณทั้งต่อภาครัฐและภาครัฐ

2. การพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตคุณภาพสูงในประเทศไทย โดยการจัดตั้งหน่วยประสานงานและบริหารการซื้อขาย (Coordinating and Managing Entity: CME) จากการประสานข้อมูลกับ กค. ได้รับแจ้งว่า ในเบื้องต้น คาดว่าธนาคารกรุงไทยจะรับเป็นหน่วยประสานงานและบริหารการซื้อขาย (CME) ดังกล่าว ซึ่งมีบทบาทในการนำผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ได้จากหน่วยงานนำร่องภาครัฐ และภาคธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการมาสร้างคาร์บอนเครดิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ผ่านการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การว่าจ้างหน่วยงานรับรองในระดับสากล (เช่น Gold Standard ซึ่งเป็นหน่วยงานรับรองที่มีความน่าเชื่อถือสูงจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์) และการนำคาร์บอนเครดิตที่มาจากโครงการขนาดเล็กต่าง ๆ มามัดรวมกัน

(Aggregaion) เพื่อให้เป็นคาร์บอนเครดิตที่มีขนาดและปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ซื้อ โดยจะเป็นคาร์บอนเครดิตที่มีคุณภาพสูง ได้มาตรฐานสากล มีการตรวจวัดและรายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกในรูปแบบ Digital Monitoring, Reporting and Verification (Digital MRV) (เช่น การติดตั้งมิเตอร์ดิจิทัลวัดพลังงานที่ประหยัดได้ ณ จุดติดตั้ง) และยังมีต้นทุนการตรวจรับรองต่อหน่วยต่ำเนื่องจากการมีตรวโครงการขนาดเล็กจำนวนมากที่มีรูปแบบการดำเนินการเดียวกันมาตรวจรับรองร่วมกัน ทำให้โครงการขนาดเล็กต่าง ๆ เช่น การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์บนหลังคาอาคารเรียนหรืออาคารสำนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีโอกาสเข้าถึงการลงทุนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมีรายได้

จากคาร์บอนเครดิตได้มากขึ้น และเมื่อมีการสร้างคาร์บอนเครดิตในคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสมก็จะเอื้อให้เกิดการพัฒนาตลาดคาร์บอนเครดิตในประเทศไทย ซึ่งธนาคารโลกจะร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาระบบซื้อขายคาร์บอนเครดิตด้วย และตั้งเป้าหมายในการขายคาร์บอนเครดิต 1 ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์แรกไปยังตลาดคาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศ และจะเริ่มขายคาร์บอนเครดิตครั้งแรกภายในปี พ.ศ. 2569

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพลังงาน สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พิจารณาแล้วเห็นชอบ/ไม่ขัดข้อง โดยมีความเห็นและข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลคาร์บอนเครดิตที่เกิดขึ้นเข้ากับระบบรายงานผลตามเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) ของประเทศ เพื่อป้องกันการนับซ้ำของคาร์บอนเครดิต เพื่อให้การศึกษาและพัฒนาแนวทางการใช้กลไกตลาดคาร์บอนเป็นไปด้วยความรอบคอบ เห็นควรให้ กค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และเป้าหมายของโครงการฯ จะเป็นการลดก๊าซเรือนกระจกประเภทการปรับปรุงประสิทธิภาพพลังงาน (EE) และพลังงานหมุนเวียน (RE) โดยผู้ดำเนินโครงการอาจพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนของโครงการลดก๊าซเรือนกระจกประเภทการดูดกลับ/กักเก็บก๊าซเรือนกระจก (Remora) ซึ่งเป็นประเภทที่มีความน่าเชื่อถือสูง (High Integrity) และมีความต้องการในตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ขัดข้องในหลักการภาพใหญ่ของโครงการฯ อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทยขอเสนอปรับรายละเอียดโครงการฯ ในส่วนของการจัดตั้งหน่วยประสานงานและบริหารการซื้อขาย (CME) ว่า ต้องดำเนินการโดยสถาบันการเงินที่มีความพร้อมและธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควรรับเข้าทดสอบการดำเนินการ CME และซื้อขายคาร์บอนเครดิตภายใต้โครงการ “นวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการปรับตัวด้านสิ่งแวดล้อม (Green Innovation)” ภายใต้ Enhanced Regulatory Sandbox (ERS) หรืออนุญาตให้ดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้ รวมทั้งมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ธสน. เช่น ควรมีการวิเคราะห์สินเชื่อย่างรัดกุมและกำหนดเงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อให้แก่บริษัทจัดการด้านพลังงาน (ESCOs) และผู้รับเหมางานด้านวิศวกรรมและการก่อสร้าง (EPCs) ให้ครอบคลุมความเสี่ยงของลูกหนี้ ตลอดจนคำนึงถึงการกระจุกตัวของลูกหนี้ตามหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limity)

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

